

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 26/2017 van
17 mei 2017**

**Betreft: aanvraag tot machtiging voor de mededeling van persoonsgegevens uit het
Grondeninformatieregister (GIR) van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
(OVAM) op het internet**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
4. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

5. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 6 juli 2017;
6. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van OVAM, ontvangen op 6 juli 2017;
7. Beslist op 19 juli 2017, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

8. De OVAM beheert sedert 1 juni 2008 een Grondeninformatieregister (GIR). De OVAM neemt een grond op in het Grondeninformatieregister wanneer het over de volgende gegevens beschikt:

1° de ligging van de grond: de kadastrale gegevens van de grond of een duidelijke ruimtelijke afbakening van de grond op basis van het in het Vlaamse gewest gehanteerde coördinatenstelsel die onweerlegbaar de ligging ten opzichte van de perceelsgrenzen bepaalt;

2° de identiteit van de eigenaar van de grond;

3° relevante gegevens m.b.t. de bodemkwaliteit van de grond vastgesteld door bodemsaneringsdeskundigen, bevoegde instanties als vermeld in het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur of politiediensten.

9. In het Strategisch Plan 2015-2020 van de OVAM is als strategische organisatiedoelstelling opgenomen dat de OVAM zich nog meer ontwikkelt als de drijvende kracht van het duurzame bodembeheer in Vlaanderen en dat ze hierbij maximaal inzet op openheid en toegankelijkheid. Vanuit deze doelstelling wil de OVAM met voorliggend project bepaalde informatie uit het GIR naar de burger ontsluiten door middel van een voor iedereen vrij toegankelijke webgistoepassing.

A. ONTVANKELIJKHEID

10. De gegevens die in het Geoloket ter beschikking worden gesteld zijn webkaarten van GIR-gronden. Wanneer men een webkaart aanklikt krijgt men informatie over de bodemkwaliteit, risicoinrichting en een infofiche met meer informatie omtrent de verontreiniging. Lokalisatiegegevens op zich zijn geen persoonsgegevens uit hun aard. Maar op basis van de geografische ligging van de GIR-gronden kan men door overlap met publiek beschikbare webkaarten de kadastrale percelen of adrespunten achterhalen. Het is dus mogelijk dat de eigenaar van een perceel geïdentificeerd of identificeerbaar wordt. De gevraagde gegevens zullen niet altijd persoonsgegevens zijn in de zin van artikel 1, § 1, WVP betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen, waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd.¹

¹ Zie advies VTC nr. 01/2011, punt A. Persoonsgegevens, http://vtc.corve.be/docs/adviezen/VTC_advies_W_2011_01.pdf

11. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie² een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

12. De persoonsgegevens worden meegedeeld door de OVAM. De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM) werd aanvankelijk opgericht bij decreet van 2 juli 1981 voor de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (inzonderheid hoofdstuk IV) en ging van start op 1 oktober 1981. Bij decreet van 7 mei 2004 werd OVAM omgevormd tot een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid en werd de naam gewijzigd in Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM). Dit decreet is in werking getreden op 1 april 2006. De OVAM is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

13. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

14. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

15. Zoals onder randnummer 10 omschreven zijn bepaalde gegevens persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante

² Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

16. De OVAM beheert sedert 1 juni 2008 een grondeninformatieregister (GIR) (voorheen sedert 1996: register van de verontreinigde gronden) waarin ze gegevens over gronden opneemt die haar worden bezorgd in het kader van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 (artikel 5): onder meer verslagen van bodemonderzoeken, bodemsaneringsprojecten, eindevaluatieonderzoeken met de resultaten van bodemsaneringswerken, voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen, informatie uit de gemeentelijke inventaris van risicogronden gelegen in het Vlaamse gewest).

17. Op grond van artikel 10.3.3, §4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid verzamelt, beoordeelt en verwerkt de OVAM gegevens over bodemverontreiniging onder meer met het oog op rapporteren en informeren.

Doeleinde van de verdere verwerking:

18. In de beleidsnota 2014-2019 Omgeving van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw wordt het ontsluiten en aanbieden van kwaliteitsvolle informatie over bodemkwaliteit als operationele doelstelling (OD38) geformuleerd.

19. In het Strategisch Plan 2015-2020 van de OVAM is als strategische organisatiedoelstelling opgenomen dat de OVAM zich nog meer ontwikkelt als de drijvende kracht van het duurzame bodembeheer in Vlaanderen en dat ze hierbij maximaal inzet op openheid en toegankelijkheid. Vanuit deze doelstelling wil de OVAM met voorliggend project bepaalde informatie uit het Grondeninformatieregister (GIR) naar de burger ontsluiten door middel van een voor iedereen vrij toegankelijke webgistoepassing. Hiertoe wordt het Geoloket opengesteld naar de burger.

20. De informatievoorziening geeft invulling aan het recht op informatie van de burger zoals gewaarborgd door artikel 32 van de Grondwet. Het OVAM wil ook de betrokkenheid van de burger met betrekking tot informatie over bodemkwaliteit verhogen met oog op bescherming van de mens en milieu.

21. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

22. Aangaande vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is dus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

23. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

24. Het Geoloket heeft tot doel de transparantie voor de burgers te vergroten. Het is een taak van het OVAM om informatie over bodemkwaliteit te ontsluiten en aan te bieden. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

25. De wettelijke basis van de verdere verwerking werd al vermeld.

26. Het toekomstige doel is rechtmatig te noemen.

27. Niettemin moet wel rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

28. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

29. Gronden gelegen in het Vlaamse Gewest die opgenomen zijn in het GIR worden op de webkaart ingekleurd op basis van de grondafbakening. De inkleuring van de GIR-gronden zal gebeuren op basis van de volgende criteria:

- beoordeling verontreinigingsgraad naar 3 categorieën:
 - verdere maatregelen
 - geen verdere maatregelen
 - te bepalen
- risicoactiviteiten gekend (J/N),
- bodeminformatie gekend (J/N) (= onderzoeksrapporten, bodemsaneringswerken)

30. De gegevens zijn beschikbaar op perceelsniveau. De informatie wordt opgehaald uit de webkaart door te klikken met de muis op een GIR-grond. Volgende informatie wordt dan getoond in een venster voor elke GIR-grond aanwezig op de geklikte locatie:

- Grondidentificatie: OVAM-grondnummer
- Dossierinfo: oplisting van de dossiernummers uit het GIR waarin het perceel voorkomt.
 - Beoordeling verontreinigingsgraad: te bepalen / verontreiniging - geen verdere maatregelen, verontreiniging / verdere maatregelen, geen verontreiniging.
De term "te bepalen" betekent dat de uitspraak over de verontreinigingsgraad niet ondubbelzinnig

gekend in het GIR of omdat de uitspraak niet meer geldig is door het verstrijken van de geldigheidstermijn van het uitgevoerd onderzoek.

- Risicoground: oplisting van de risico-inrichtingen die op de risicoground worden of werden geëxploiteerd: enkel de naam van de hoofdrubrieken van de risico-inrichtingen gekend voor de GIR-grond
- Informatiefiche (zie randnummer 30): Link naar informatiefiche van de GIR-grond (opent in verplaatsbaar venster)

31. Inhoud van de informatiefiche³: volgende informatie is beschikbaar over de GIR-grond:

- Grondidentificatie OVAM-grondnummer
- Beoordeling verontreinigingsgraad: te bepalen, verontreiniging - geen verdere maatregelen, verontreiniging - verdere maatregelen, geen verontreiniging.
Te bepalen kan zijn omdat uitspraak betreffende de verontreinigingsgraad niet ondubbelzinnig gekend in het GIR of omdat de uitspraak niet meer geldig door het verstrijken van de geldigheidstermijn van het uitgevoerd onderzoek.
- Risico-inrichtingen: alle risico-inrichtingen, zowel huidig of aanwezig in het verleden waarvan de bron OVAM of gemeente is. Risico-inrichtingen enkel met bron bodemsaneringsdeskundige worden niet getoond. Een risico-inrichting wordt maar 1x genoemd (volledige rubrieknummer), bron wordt gespecificeerd (gemeente, OVAM, omschrijving).
De oplisting van de risico-inrichtingen gebeurt per hoofdrubriek (opvouwbaar). De omschrijving van de risico-inrichting is volledig en gebaseerd op hoofdrubriek.
De start en einddatum van de risico-activiteit worden niet vermeld.
- Oplijsting dossiernummer waarin GIR-grond gekoppeld. De dossiernaam wordt niet vermeld, gezien deze de naam kan bevatten van de eigenaar of exploitant
Per dossiernummer (opvouwbaar) wordt volgende opgelijst
 - op te volgen verontreinigingen (enkel indien grond waarvoor verdere maatregelen) met aanduiding van de volgende gegevens:
 - referentienummer
 - grondwater of vast deel van de aarde
 - omschrijving verontreiniging
 - locatie
 - laatste uitgevoerde opdracht
 - aard van verontreiniging (historisch, nieuw, gemengd...)
 - opdrachten van het type OBO⁴, BBO⁵, BSP⁶ of EEO⁷ waarin GIR-grond voorkomt met aanduiding van opdrachtnummer (referentienummer), type opdracht voluit, rapportdatum. De rapporttitel wordt niet vermeld gezien deze de naam kan bevatten van de eigenaar of exploitant.
- Maatregelen, beperkingen en adviezen: opgelijst per categorie, de omschrijving die ook voorkomt in het bodemattest

32. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kan gesteld worden dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in deze beraadslaging.

³ Infofiche start met melding: "De getoonde informatie is slechts indicatief en vervangt in geen geval het bodemattest dat een officieel document is die alle verplichte informatie omvat in het geval van verkoop of overdracht van een milieuvergunning."

⁴ Oriënterende bodemonderzoeken.

⁵ Beschrijvende bodemonderzoeken.

⁶ Bodemsaneringsprojecten.

⁷ Eindevaluatieonderzoek.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

33. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

34. Over de bewaartermijn bij de opvrager van de gegevens kan geen uitspraak gedaan worden.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

35. Het geoloket zal permanent toegankelijk zijn.

36. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur.

37. De VTC heeft hierbij geen bezwaar.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

38. De gegevens zullen gepubliceerd worden op het internet en raadpleegbaar zijn voor de burger via een GIS-webtoepassing.

39. De VTC gaat akkoord met deze werkwijze.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

40. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

41. De infofiche start met melding: *“De getoonde informatie is slechts indicatief en vervangt in geen geval het bodemattest dat een officieel document is die alle verplichte informatie omvat in het geval van verkoop of overdracht van een grond”.*

42. De VTC bepaalt dat OVAM een melding maakt van de mogelijkheid dat door overlap van webkaarten de eigenaar van een perceel identificeerbaar wordt, zoals aangegeven in randnummer 10, en met vermelding van deze beraadslaging.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOR

- 43. Er wordt geen beroep gedaan op een externe verwerker.
- 44. De gegevensoverdracht verloopt niet via een dienstenintegrator.

B.5. BEVEILIGING

- 45. De VTC wijst de verantwoordelijke voor de verwerking op de verplichtingen van artikel 16 WVP en op de richtsnoeren informatieveiligheid⁸.
- 46. De overdracht van de gegevens gebeurt via geo-webservices die getoond worden in een GIS-webtoepassing. De bevraging van webfeatures services wordt beperkt in aantal zodat geen massabevraging mogelijk is
- 47. De veiligheidsconsulent van OVAM is gekend bij de VTC⁹. Het informatieveiligheidsplan werd aan de VTC bezorgd.

⁸ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

⁹ Advies VTC/VC/2016/66

III. BESLUIT

48. De VTC **machtigt** de OVAM om de persoonsgegevens te publiceren op de website voor de doeleinden en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

49. De VTC bepaalt dat OVAM een melding opneemt in het geoloket, vermeld in randnummer 42.

Willem Debeuckelaere
Voorzitter